

gatel stoletja na račun drugih' narodov. V nasprotju s soplemenjaki v Nemčiji se je razvil v avstrijskih Nemcih poseben mentalitet, ki se kljub visokemu umskemu razvoju ne more prilagoditi izpremenjenim političnim in gospodarskim razmeram. Zato Avstrija danes živi i numrje od milosti drugih. Madžarski razkraja šovinistični, reakcijonarni duh njenega fevdalizma, ki se še drži na površju. Madžarska čuti enako kakor Avstrija svojo osamljenost in nesposobnost za samostojno, resno in trezno delo. Na obeh državah leže velika vojna bremena. Poljska je bila že ob porodu obsojena k silnim ekonomskim težkočam. Prevzela je tri valute, neurejene province, izstradano prebivalstvo, skrajno redko prometno omrežje itd. Poljska finančna kriza povzroča ravnokar težke zapletitljuje in grozi z resnimi posledicami. Tudi poljski mentalitet kaže premalo sposobnosti za gospodarske naloge, ki jih ima izvršiti mlada država. Na Poljskem kakor v Avstriji, Madžarski in pri nas se maščuje preteklost; vlada posebno psihično stanje, ki onemogoča naravno in normalno funkcijo gospodarskega organizma.

Niso torej samo gospodarski vzroki, ki povzročajo slabo valuto, temveč leži krivda v celim kompleksu vzrokov, ki se pojavljajo od časa do časa v večjih ali manjših pretresljajih. Dokler ne bo pri nas zavel nov duh, dokler bo ozračje nasičeno s sedaj vladajočimi strankarskimi strastmi, z brezsrečnim egoizmom in politično demagogijo, bo težko ozdraviti naše državno telo. Vedno bomo izloženi pretresljanjem, ki jih bo povzročajo finančijelne in produktivne krize; valute ne bo mogoče niti stabilizirati niti ozdraviti. Za psihično ozdravljenje naše bolne države, ki bi lahko cvela zdravja in moči, pa je treba poseči globoko v sedanje razmere. Zlasti je potrebna boljša politična orientacija. Voditelj slov. demokratske stranke g. minister dr. Kukovec je na svojem shodu v Mariboru pravilno poudarjal, da je treba našo narodno voljo bolj koncentrirati; zbrati raztresene dele v močno celoto. Dokler si bo pri nas vsak politični kratkosrajčnik domišljal, da lahko ustanovi novo stranko in dokler bo narod razcepljen na toliko neznatnih, le na osebni samovolji osnovanih frakcij, bo jugoslovanski parlament žalostna karikatura evropskega parlamentarizma. Spričo sedanje razcepljenosti in breznačelnosti, spričo današnjega sistema jugoslov. politike je in ostane naša skupščina torišče brezplodnih debat in preprirov, ne pa velika zakonodajna — politična, socialna, ekonomska, kulturna — delavnica. Nadalje je treba, da v našem javnem življenju zavlada načelo na važna, odgovorna mesta samo sposobne ljudi! Diletantizem, ki nam ga je zapustila vojna, mora izginiti, ker ogroža sodobno demokracijo. Mi rabimo na važnih mestih strokovnjake in resne delavce; v upravi hočemo videti zmogljive, delavne in moralno zrele ljudi. Ozdraviti pa moramo enkrat za vselej »partijske« protežirance in sistem političnega mecenatstva. — Preustrojen parlament in preporojena uprava morata začrtati tudi našemu gospodarstvu novo smer in nas spraviti na sigurna tla. Demagoški krik o slabi stvari, ki se sliši v vrstah sedanje opozicije, ogroža našo konsolidacijo in odvrta ljudske množice od dela in pozitivnega mišljenja. Naša ustava je dobra in dovolj elastična, da se razvija paralelno z našim notranjim razvojem. Kdor bi hotel na ljubo svojim osebnim ambicijam razdirati vse, kar je dosegal storjenega za konsolidacijo države, bi bil podoben blaznemu kmetu, ki je požgal svojo lepo hišo, ko jo je s tru-

TIP Beograd, 13. septembra. Ker Madžarska ne misli izpolniti mirovne pogodbe ter dostavljati pogojno množino premoga iz pečujskih premogokopov za naše železnice, jo bo treba do tega prisiliti. Verjetno je torej, da bo naša država v slučaju potrebe znova zasedla Baranjo in Pečuj.

26.347. Realk je bilo vseh skupaj 5 s 138 učitelji in 3154 učenci, od katerih odpade na Vojvodino 1, 15, 396, na Slovenije 2, 99, 1549. Učiteljske je bilo 32 s 493 učitelji in 5638 učenci. Od teh odpade na Dalmacijo 2, 28, 291, na Vojvodino 5, 26, 382, na Bosno in Hercegovino 4, 52, 453, na Slovenijo 6, 71, 823 na Hrvatsko in Slovenijo 7, 95, 1151 na Črno goru 1, 4, 274, na Srbijo?, 157 2029. Kar se tiče meščanskih šol, katerih pa sedaj ni bilo v Srbiji in Črni gori (l. 1900. jih je bilo 17 s 40 učitelji in 734 učenci), teh je bilo v vsej državi 52 s 335 učitelji in 4892 učenci, od katerih odpade na Bosno in Hercegovino 1 z 3 učitelji in 192 učenci, na Vojvodino 14, 73, 1301, na Dalmacijo 7, 32, 469 na Slovenijo 8, 48, 1023, na Hrvatsko in Slavonijo 22, 174, 1902. Trgovske šole so se proti lanskemu letu zelo pomnožile in jih je bilo v šolskem letu 1919.-20. skupno 29 z 272 učitelji in 3919 učenci. V Črni gori ni trgovskih šol istotako tudi ne v Dalmaciji. V Bosni in Hercegovini jih je bilo 8 s 104 učitelji in 1695 učenci, v Vojvodini 4, 36, 273, v Sloveniji 5, 63, 470, v Hrvatski in Slavoniji 4, 59, 879, v Srbiji 7(?), 20 692. Kar se tiče vseučilišč je bilo stanje v šolskem letu 1919.-20. nastopno: Vseučilišče v Beogradu je imelo 127 profesorjev in 7250 slušateljev (l. 1900. je bilo 58 profesorjev in 415 slušateljev, l. 1910. pa 92 profesorjev in 904 slušateljev, vseučilišče v Ljubljani 73 profesorjev, 769 slušateljev, pravna fakulteta v Subotici 9 profesorjev in 106 slušateljev, filozofska fakulteta v Skoplju 10 profesorjev in 37 slušateljev,

turske čete po ljutih bojih jako zado-
voljive uspehe. Turki so iz treh
obrambnih črt obstoječe postojanke
Grkov zasedli in uplenili strelivo in
strojnice, katerih še niso prešteli. Šte-
vilo mrtvih znaša baje 200 mož. Turška
protiofenziva se nadaljuje, Turško le-
talo je opazilo grško kolono, ki je beža-
la v popolnem neredu.

Velik požar v Kruppovih tovarnah
 - DKU München, 13. septembra. V
 nekdanjih Kruppovih tovarnah v Frei-
 mannu je danes zjutraj nenadoma iz-
 bruhnil velik požar, ki je napravil ve-
 li milijonov mark škoda.

Francija za Italijo.
DKU Rim, 18. septem. „Tribuna“ poroča, da bo Francija podpirala Italijo v albanskem vprašanju ter se zavzela tudi za to, da ostane otok Sasena Italiji.

Med tem, ko se pri nas potratni neizmerno časa in energije za politične teorije, izgubljamio na zunaj svoj politični ugled in gospodarski pomen. — Trda dejstva nam bijejo v obraz. Politični barometer pokazuje na Baroš in Baranjo, gospodarski na Zürich. Številke, ki jih beleži včerajšnje borzno poročilo, niso prijetne. Čitajmo jih polagoma: Budimpešta 1.30... Zagreb 2.90... Varšava 0.15... Dunaj 0.55. — Temu je treba primerjati: Praga 7.02, Milan 24.20, Pariz 42.50... Spomnimo se, da je pred enim letom stal naš dinar na višini lire. Kakšna razdalja leži sedaj med številkami 2.90:24.20! Dames smo v vrsti Madžarske, Poljske, Avstrije. Jugoslavija je agrarna država, ki po svoji produkciji stoji med prvimi v srednji in jugovzhodni Evropi. Žetev, ne ravno najobilnejša, a tudi ne slaba, je pospravljena. Nikjer ni opaziti znamenj kakšne elementarne gospodarske krize. In kljub temu je naš gospodarski organizem v resnem stanju, ki nam lahko postane usodopolno. Draginja se dviga, valuta pada. Naša Jugoslavija je podobna ciganskemu otroku v narodni pesmi, ki ga doma pade, a zunaj klofutaajo. Ne le, da domača špekulacija brezobzirno izkorišča razmere in podpira interese tujih valut, tudi inozemci postopajo z našo krono kakor z otkom, ki ga sme vsak »podooben« človek potegniti za ušesa. Tako je naš finančni minister izjavil v eni zadnjih sej ministrskega sveta, da švicarski Bankverein namenoma potvarja naše kurze in izkorišča v za nas nepovoljnem mislu svojo situacijo v Zürichu. Za vsakega globljega poznavalca narodnogospodarskih razmer pa ni krivda samo v domačih špekulacijah z valuto, v prevelikem uvozu iz inozemstva, v zapostavljanju naše valute na inozemskih borzah in drugih podobnih vzrokov. To so zgolj znamenja, ki spremljajo splošno obolenje. — Našo valuto zastrupljajo ravno isti toksini, ki trujejo vse naše javno življenje: politično, kulturno, gospodarsko. Te dni smo čitali v francoskih listih, kako se je ojačila politična pozicija Francije, ker je bila letos dobra žetev. Vse gre z novim navdušenjem na delo; puls javnega življenja postaja močnejši, zdravejši. Morda naša žetev ni bila mnogo slabša, kakor v Franciji in vkljub temu — valuta pada. Draginja trka s svojo svinčeno roko na dur. Kaj bo prinesla zima?! S strahom si stavimo ta vprašanja, kakor človek, ki čuti, da mu vedno bolj peša zdravje. — Pri nas ni polnokrvnosti, naša gospodarska in politična cirkulacija zastaja, pojavlja se vedno več izrastkov, upada volja, izginja veselje do dela. Najznatnejše na celi stvari je pa to, da imamo vse pogoje za bujno in delotvorno življenje. Imamo pogoje za razmah vseh svojih sil. Razpolagamo z velikanskimi množinami pridelkov, imamo močno armado, ki ščiti naše meje in jamči v teh negotovih časih za mir in red. Izgleda tedaj, da glavni vzrok naše oholelosti — tako politične kakor kulturne — leži v nekem psihičnem slanju. Mi ne vemo upravljati tega. Kar imamo. Ne vemo si pravilno razdeliti vseh energij, ki jih proizvajamo. Ne vemo razvozljati raznih vzbojev, ki nam jih spletajo sedanji politični in gospodarski odnosi. V gospodarstvu in politiki vlada polovičarstvo in osebna sebičnost. Politična disorijentacija in korupcija plodita grenak sad. — Vgrizniti ga mora cela država. Ta sad lahko označimo s številkami 2.90.

Podobne razmere vladajo tudi v ostalih državah s slabo valuto. Avstrijo predstavlja narod, ki je živel in bo

dom in skrbmi zgradil. Mi se moramo kar najbolj oddaljevati ustavnim bojem in približevati reševanju ogromnih socialno gospodarskih in kulturnih nalog, ki nas čakajo. V tem duhu je treba prepovedati vse naše javno življenje. Opozicija rada prikazuje na napake sedanega režima in jih uvršča tudi pod številko 2.90. Ne pove pa, da je za vsako napako soodgovorna tudi ona, ker ni storila ničesar, da bi izboljšala splošni položaj in pospešila konsolidacijo. Razdiranju mora biti konec. Na vseh koncih in krajih je treba delati. Delo ne sme biti samo fraza. Delo se kaže v pozitivnih uspehih, tudi če niso na višku. Številka 2.90 bi naj pokazala najvišjo vročico v naši narodni bolezni. Odslej naj nastopa ozdravljenje.

I—us.

Albansko vprašanje.

Dogodki v Albaniji so spravili znova na svetovnopolični tapet kočljivo albansko vprašanje, o katerem se je mislilo, da bo moralo še nekaj časa počakati na rešitev. O albanski aferi in albanskem vprašanju piše vse evropske časopise, a ono, kar o tem obelodanjajo londonski listi, meče na celo vprašanje posebno čisto novo luč, ki mu daje popolnoma drug karakter. — Albansko vprašanje, pravi londonsko časopisje, je bolj delikato nego gornjelezijsko, a kar je najbolj interesantno: jedro vprašanja ne leži v sporazumu med tiransko in našo vlado, ampak v sporazumu med Anglijo in Italijo. O tem nas uverja najbolj ako objavimo teze, katere so zastopale pred zvezo narodov poedine delegacije. Te teze so sledeče:

Albanska teza: Albanska vlada smatra, da so velesile l. 1913. odredile meje Albanije ter da svetovna vojna, v kateri Albanija ni sodelovala kot vojna stranka, ne more uplivati niti na njen državni položaj. Z ozirom na to ne more niti vrhovni svet, niti konferenca ambasadorjev izvršiti revizije njenih mej, a zveza narodov, do katere se je albanska vlada obrnila, ima le eno samo nalogo, da pozove Italijo, Grško in Jugoslavijo, da evakuirajo albanski teritorij, katerega imajo nenastavno zasedenega.

Angleška teza: Foreign office smatra, da so s sprejetjem Albanije v zvezo narodov uničeni vsi ugovori in konvencije, katere je pred tem Albanija zaključila v pogledu svojega teritorija ter da se imajo voditi vse nadaljne diskusije na čisto novi bazi.

Francoska teza: Vojna ni mogla uplivati ne na meje, ne na neodvisnost Albanije. To je v ostalem priznано tudi s tem, da je bila Albanija sprejeta v zvezo narodov ter s tem, da njene meje ne ovrača nobena izmed

držav, ki imajo svojega zastopnika pri konferenci ambasadorjev.

Grška teza: Grška smatra, da morata po dogovoru, sklenjenem med Tittonijem in Venizelosom, Argirokastrov in Korča pripasti Grški.

Italijanska teza: Gosp. Imperiali in njegovi tovariši smatrajo, da sprejem Albanije v zvezo narodov ne more uničiti aranžmanov, ki so bili sklenjeni med zavezniki med vojno in povodom mirovne konference. Oni zahtevajo, da Italija obdrži tudi še nadalje otok Saseno, ki zapira valonski zaliv.

To pomenja pravo drznost Italije, ker s tem zahteva zase neke vrste mandat v Albaniji. Anglija pa predlaga tak rešitev, ki je naperjena direktno proti obema državama, ki mejita na Albanijo, to je, proti Jugoslaviji in Grški. Anglija predlaga, naj Italija zahteva od zveze narodov ratifikacijo dogovora, katerega je zaključila lansko leto z albansko vlado ter določbo, da more braniti Albanijo v slučaju, ako bi bila ogrožena vzhodna obala Jadrana. Temu se Italiji po angleškem naziranjju ne more odreči, a izvesti je mogoče to samo na ta način, da se ne vzame v obzir naše in grške revindikacije. Potemtakem ako Italija pristane na ta predlog, kar je pač samoočebni uverenost, da bo storila, ne bodo naše zahteve o korekturi severne in vzhodne meje Albanije niti prišle v diskusijo. Tako stoji danes vprašanje Albanije, naši diplomati pa kljub temu še niso izgubili nade na ugodnejšo rešitev. V koliko je ta nada upravičena, bomo videli kmalu.

Prva obrtna razstava v Mariboru.

Tvrška Ivan Smrekar.

Čevlarska delavnica.

Tvrška Ivana Smrekara, ki je razstavila pod št. 76 je bila ustanovljena l. 1919. ter jo je ustanovil sedanji lastnik g. Ivan Smrekar sam. Prišedši omenjenega leta iz dobrovoljske legije, je pričel obrt s skromnimi sredstvi, ki so mu bila na razpolago. Radi svoje solidnosti je postal kmalu znan po svojih izdelkih, zato tudi glavni dobavitelj eksportne tržke „Luna“. V svrhu detajlne prodaje je ustanovil Zadrugo združenih čevlarskih mojstrov v Mariboru in okolici r. z. z. o. z., ki ima svoj lokal pod Veliko kavarno. Posrečilo se mu je, da je dobil v zadrugo najbolj solidne in izvežbane strokovnjake. Namerala pa ustanoviti veliko zadržno tovarno in je v ta namen kupil že nekaj najpotrebnejših strojev. Dnevna produkcija tržke delavnice znaša 20 parov čevljev ter je izvršila tudi že večja naročila za Srbijo, osobito za firmo Jovanović v Skoplju. Tvrška iz-

deluje vse vrste čevljev ter jih je razstavila tudi na Ljubljanskem velikem sejnu, kjer je dobila osobito lepa naročila na gorske čevlje (goiserce) s katerimi se največ peča, kakor tudi z izdelovanjem mestnih trpezniških in težkih delavskih čevljev. Ker so tržki na razpolago stroji, prevzame tudi velika trgovska naročila. Vsled poletne stagnacije ima tvrška sedaj zaposlenih še samo 16 delavskih moči.

Združeni čevlarski mojstri v Mariboru in okolici r. z. z. o. z.

Tvrška, ki se je ustanovila komaj lansko leto na inicijativu tukajšnjih mladih slovenskih čevlarskih mojstrov z namenom pospeševanja in izboljšanja gmotnega stanja čevlarskih mojstrov in ki ima svojo krasno urejeno prodajalno pod „Veliko kavarno“, se je udeležila prve obrtne razstave v Götzovih prostorih v prvem nadstropju v t. zv. Beli dvorani. Obseg podjetja označuje najbolj, ako omenimo, da je imela že v prvem letu svojega obstoja nad milijon kron prometa, da prevzame tudi največja naročila ter da znaša njen dnevni proizvod 200 parov čevljev. Tvrška izdeluje vse vrste čevljev, fine boks in ševro, kakor tudi nogometne čevlje, a njena posebna specialiteta so gorski čevlji. Tvrška ima nad 100 zaposlencev ter bo v najkrajšem času prevzela tudi vojaško dobavo. O kvaliteti izdelkov pričajo najbolj razstavljeni izdelki sami.

Klančnik & Kompara.

Tvornica mizarskih izdelkov.

Tvornica je urejena na električni obrat ter izdeluje vse v mizarsko stroko spadajoče predmete, posebno pa izdeluje vseh vrst pohištvo, do najfinjših umetniških vrst, specialiteta pa so njeni regali za tiskarne, kakor tudi omare za spise, knjige in pisalne mise najkusejših konstrukcij in izdelav. Poleg tega pa sprejema tvrška tudi stavbena mizarska dela vseh vrst in je doslej, čeprav v Mariboru še mlada izgotovila vsa mizarska dela palače „Jugoslavenske banke“ v Osijeku in njenega uradniškega poslopja, ima pa tekoča dela tudi za Zagreb, Sremske Karlovice in Beograd. Tvornica ima sedaj zaposlenih 50 delavskih moči ter sprejema vsako do največjih naročil. Tvrška je bila ustanovljena l. 1884. v Trstu pod imenom „Kompara“, se je pa po vojni preselila v Maribor, kjer deluje dalje pod naslovom „Klančnik & Kompara“. Na prvi obrtni razstavi v Mariboru je razstavila v pritličju v mali dvorani lično pisalno mizo, stol in lesen fotelj, v prvem nadstropju pa krasno spalnico, jedilnico in omare za spise. Pred to razstavo je razstavila svoje izdelke že večkrat ter je bila na razstavi

male obrti v Trstu tudi že odlikovana. Tovarna in pisarna tržke se nahaja v Mejni ulici št. 6.

Tvrška Franjo Parlič.

Strojno stavbeno in umetno ključavničarstvo.

Tvrška je razstavila pod št. 20 na prvi obrtni razstavi v Mariboru kompletiran pralni stroj, sadni mlin in železni štedilnik. Ustanovljena je bila l. 1911. na Pobrežju, se je pa po vojni preselila v Magdalensko predmestje, kjer ima sedaj svojo delavnico, ki je urejena na električni obrat. Poleg običajnih ključavničarskih del se peča tudi z izdelovanjem vsakovrstnih strojev, poljedelskih in drugih, transmisij, ležišč in jermen-skega kolesja vsake vrste, izvršuje vse vrste železnih konstrukcij in tudi prav pripravne in lične štedilnike. Tvrška ima sedaj 30 delavskih moči ter je osobito v zadnjem času izvršila več večjih naročil, sprejema pa naročila vseh vrst do vsake mere. Posebno priporočljivi so njeni praktični gospodarski in poljedelski stroji, ki pomenjajo v tem oziru za nas važno osamosvojitel od tujih izdelkov.

Tvrška Rudolf Kiffmann.

Mestno stavbeno podjetje.

Tvrška Rudolf Kiffmann, ki je največje stavbeno podjetje v Mariboru, se je tudi udeležilo prve obrtne razstave ter je razstavila v veliki dvorani pod št. 5. slike že izgotovljenih poslopj, načrte novih stavb po sistemu „Lean“ in vzorec zidanja „Lean“. Ustanovljeno je bilo to podjetje l. 1873. in je do danes izgotovilo preko 100 novih stavb, vrh tega pa tudi mnogoštevilne prezidave, adaptacijska in manjša dela. Peča se z zidavo visokih in globokih stavb, železobetonskimi deli, tesarskimi deli, stavbeno-mizarskimi in stavbeno-ključarskimi deli, štedljivimi zgradbami sistema „Lean“ in s strojnimi obdelovanjem lesa. Njena specialiteta so stavbe iz votlih kamnov sistema „Lean“ in lesene zgradbe patenta „Hetzer“. Tvrška zaposluje v poletnem času in stavbenem gibanju od 150 do 300 delavcev ter sprejema vedno vsaka naročila. Pisarne se nahaja na Meljski cesti št. 25.

Notranja in zunanja politika.

* Dnevni red kongresa Dem. stranke. Letošnja skupščina demokratske stranke se bo vršila 30. oktobra po sledečem redu: 1. Predsednik Linba Davidovič otvori skupščino; 2. poročilo verifikacijskega odbora o strankinih delegatih; 3. program stranke; 4. statuti strankine organizacije; 5. referat ministra Pribečevića o notranji situaciji v državi; 6. referat finančnega mini-

efemerni ton v večni tišini. Ko zemeljsko človeštvo konča svojo igro, ne ostane nič več izza njega. Slava, zmage, fanfare, zgodovina narodov — vse bo ugasnilo in se razblinilo v praprvo tni tišini.

„Vaša filozofija,“ sem pripomnil in vstal „je osnovana na domnevi, da je stvarstvo, čigar del smo mi, samo nekako prehodno stanje, nekaka zabloda v večni Nirvani, da v prirodi ni ne cilja in ne razuma in logike, da učenjaki žive v zmoti, če skušajo razjasniti uganke stvarstva, ki pa zapravo ni uganka n ki tudi nima nobenega zmisla“.

Tiho morje je ležalo kakor zrcalo pod velikolepim nebom, posutim z zvezdami. Ko sem dospel v pristanišče, sem srečal svojega starega prijatelja Sperolja, ki je odhajal na parnik proti Doweru. Drugo jutro sem hitel k svoji ljubici.

Vedno te bom ljubila,“ mi je dejala, ko sva ostala za trenutek sama, „večnost ne bo dovolj dolga, da bi ti dokazala svojo ljubezen“.

Pozabil sem skoraj popolnoma že na strideve besede, ko pa je tako naglašala besedo „večnost“, so mi prišle z novo silo na misel.

„Vedno!“ sem ji odgovoril, stiskajoč jo v svojem naročju. „Ali ne bo to nekoliko predolgo?“

„Za mene ne. Ali mislite, da se ne moremo vedno ljubiti?“

„Ko pa ne živimo vedno.“ „Oh v verujete v smrt. jaz ne verujem v nio“

Camillo Flammarion:

Uganka stvarstva.

(Konec.)

Stvarstva bi ne bilo treba, ali pa bi lahko bilo drugačno. Ne mučite se, saj ste samo begotna senca. Ste samo para, ki jo je dihnila v azur večna usoda.

A usoda, — Bog to je za nas nerazumljivo.

Zakaj ni logike v vseh stvarih, zakaj je vse bizarno in v medsebojnem nasprotju, zakaj matere uničujejo svojo deco, zakaj imamo sirote, zakaj je Filip II. prirejal pojedine, ko so zažigali na grmadah krivoverce, zakaj brutalna sila zatira pravico vesti, zakaj se pravični in nedolžni zvijajo v bedi, zakaj so morali iznajti vraga, zakaj vidimo toliko nepravice, neumnosti in nepotrebnosti, zakaj trpimo na zobobolu, zakaj obvladuje svet militarizem? Vse to ni samo absurdno, temveč je brezpomembno, brez vsakega zmisla“.

Tako je govoril astronom-puščavnik. Na obrazu se mu je bralo čvrsto prepričanje, ki ne dopušča ugovora. Novost in smelost te hipoteze me je presenetila kakor udarec s kladivom, ki bi pretresel vse moje mozgane. Misel, da sedanje stvarstvo nima nobenega zmisla, nobenega cilja, nobene cene, se mi je zdela ravno tako neprijetna kakor nevzdržna; misel pa, da je sedanji vesmir le mimogredoč, prehodni pojav, zmota ali zabloda na obzorju večnosti,

na vedrini, ki je bila in bo čista pred in po koncu sveta; misel, da pred ustvarjenjem sveta ni bilo ničesar in po koncu sveta zopet ne bo ničesar ter da bo stvarstvo prošlo kakor sen v popolno ničnost, ta misel me je vzburla do dna mojega bitja. Kljub temu pa nisem mogel najti nobene znanstvene hipoteze, s katero bi lahko pobil vse smeje nazore.

„Ako ni bilo nič pred vstvarjenjem,“ sem pristavil „in ne bo, ko konča vse stvarstvo, tedaj se obnovi popolna prozornost, a to nikakor ni nič. Saj vendar ne moremo dovoliti, da obstoja nič?“

„Da,“ je odvrnil astronom, „nič — to je vse. Ne smeš soditi po svojih telesnih očeh. Ko bi nam priroda namesto naših oči podarila drugačne organe, kateri bi ne propuščali svetlobe, ki bi pa reagirali na druge dražljaje, bi imeli popolnoma drugačno predstavo o svetu kakor pa jo imamo sedaj. Ne veruj niti svojim očem, niti svojim rokam. Tudi v tem slučaju tvorijo vidljivi svet nevidljivi elementi, koji se ne dotikajo med sabo in ki jih ne moreš opisati. Obstojajo zgolj negmotne sile. Materija je le beseda... Vsi smo duhovi, del božanstva.“

Ne vem, čemu mi je pri tej definiciji priplavala pred oči slika moje prelepe ljubice. Zdelo se mi je, da so se njene radovedne oči tako sladko uprle v moje, da so njena usta pokazala vrsto belih zob... „Da“, sem si mislil,

„del božanstva smo... In vendar...“

Rahel smehljaj se je pojavil na mojih ustnah.

„Stavil bi,“ je dejal filozof, „da še vedno misliš, da se tvoje telo veseli ali trpi, ko čuti ugodne ali neugodne dojme. Da, zdi se ti, ko piješ steklenico šampanjca ali uživaš slastno ribo, da to stori posebno veselje tvojemu želodcu, ali če zvečer v Londonu slišiš serenado Severa Torellija, da je tvoje uho očarano. Toda vse to je zmota in ničevost. Ko bi nam kdo prerezal nerv, ki dojava k možganom, v glan-dulo, vtise tega ali onega telesnega dela, bi ne čutili prav ničesar; breskve bi ne imele svoje svežosti, cvetlice svojega vonja, godba svojih zvokov, solnce svojega sijaja; roke bi bile brez moči in lahko bi položil vanje žerjavico, pa nas nebi zapeklo. Se več, ako hočem storiti tvoje mozgane neobčutljive, zadostuje navadna sugestija in se takoj izpremenijo vsi dojmi: podam ti alojo, a tebi se bo zdelo, da uživaš sladke jagode. Zakaj, samo duh je tisti, ki čuti. Spomni se na svoje sanje: govoriš, vidiš, delaš in vendar ni nič iz tega. Stvarstvo je samo sanja.“

V tem trenutku so začele odbijati ure in stari veliki zvon v stolpu je s sonornimi, težkimi zvoki naznanil deset uro.

„Glej, to je slika prirode,“ je pristavil grof, „bežeči zvok, razbita pesem,

stra Kumanudija o finančni situaciji; 7. referat ministra Kukovca o socijalni politiki; 8. poročila podpredsednika dr. Krstelja o dosedanjem delovanju glavnega odbora. Predlogi bodo obravnavani samo oni, ki bodo predloženi tajništvu stranke najkasneje do 21. oktobra. Predlogi, ki bi došli pozneje, se ne bodo vzeli v pretres. Delegati vseh odborov so dolžni poslati do 27. oktobra ob 5. popoldne polnomočja na tajništvo demokratske stranke v Narodni skupščini v Beogradu. Polnomočij naj se priloži zapisnik o volitvah, ako ni bil ta že prej vposlan na tajništvo. Pozivljajo se vsi listi demokratske stranke, da objavijo ta poziv, da bodo tako vse strankine organizacije pravočasno informirane.

Kako pri nas nastajajo stranke. V Beogradu je par mož za gostilniško mizo temeljito preresetavalo našo politiko. Spoznali so, da je vse, kar se je doslej storilo, popolnoma napačno. Vsi programi, ki so obstojeli, strank so neza- dostni ali pa popolnoma pod ceno. Sedanjim političnim voditeljem so samo še za- staro šaro. Treba je tedaj osnovati novo stranko z novim programom in novimi ljudmi. Tako so se dogovorili in sklicali beograjsko čaršijo na posveto- vanje. Zbralo se je nekaj ljudi — ka- kor vedno, — ki so prikimali in dali svoj glas. Nova stranka je osnovana. Ima samo še provizorični program in tudi za ime se ni odločila. Predsednik te stranke je trgovec Gjurgjevič.

Glasovi o združenju SKS z radi- kalno stranko. Zagrebške »Novosti« so izvedele, da nekateri poslanci Samo- stojne stranke delajo na to, da bi se stranka pridružila radikalni stranki. Baje agitira za združenje tudi g. mini- ster Pučelj. Najbrž bo to samo pobožna želja izvestnih beograjskih političnih krogov, ki si obetajo velikansko žetev v Sloveniji, ker je par ambicioznih ljudi pričelo v — Kočevju orati ledino za radikalce. Sicer pa bomo videli, kaj zmore k tem vestem vodstvo SKS.

Resnica o položaju katoličanov v Jugoslaviji. Pariški klerikalni list »La libre parole« je koncem avgusta obja- vil dopis iz Jugoslavije, ki ga je spisal neki Maly. V tem dopisu nesramno na- pada našo državo, pobija idejo narod- nega ujedinjenja in laže o preganjan- ju katoličanov v Jugoslaviji. V istem listu z dne 5. t. m. odgovarja na ta šu- sterojanski napad dr. Pavel V. Bre- žnik, član naše misije v Parizu. Dr. Brežnik pravi, da se nahajajo v viso- kem katoliškem kleru v Jugoslaviji ljudje, ki so svoj visoki čin dosegli sa- mo radi svoje devotnosti Habsburgov- cem, pa so še danes na njihovi strani. Med te spada tudi dr. Šušteršič. Veči- na katoliškega klera pa je za to jedin- stvo. Glavna karakteristika ljudi, raz- položenih habsburško, je njihova mr- znja na Srbe. Katoliško vprašanje v

Jugoslaviji je komplicirano, zlasti za- tujea. Toda to vprašanje je bolj poli- tično kakor religiozno. Borba, ki jo s čvrsto roko vodi vlada proti vsemu tistemu, kar je škodljivo državi, a to je komunistična in avstro-madžarska propaganda, je naperjena tudi proti o- nim katoliškim krogom, ki vodijo pro- tujugoslovansko habsburško propagan- do. To bi se tedaj moralo ločiti, a zgo- dilo se je ravno nasprotno: katoliška stranka je sodelovala celo s komunisti. Pisce misli, da doslej še nikjer na sve- tu ni došlo do zveze med katoliki in boljševiki kakor edino v Sloveniji. Da- lje dr. Brežnik navaja, slučaj župnika Gnidoveca v Zužemberku, ki ni hotel povodom kraljeve smrti izobesiti zasta- ve. Kar se tiče »preganjanja«, pravi dr. B.: »Dosedaj še ni znan noben slu- čaj, da bi Srbi v Sloveniji vršili nasi- lje nad katoliško vero, pri nas v tem smislu sploh ne obstoja katoliško vpra- šanje«.

Madžarska bo sprejeta v Zvezo narodov? Zadnje vesti iz Zeneve poro- čajo, da dr. Benešovo stališče proti sprejetju Madžarske v Zvezo narodov ne bo prodrlo. »Neue Freie Presse« poroča, da zastopniki Jugoslavije in Rumunije ne podpirajo s potrebno od- ločnostjo Beneševoga predloga. Dočim je dr. Beneš z delegatom Osnokim že zapustil Zenevo, se bodo zastopniki Ju- goslavije in Rumunije samo absentira- li pri glasovanju o sprejetju Madžar- ske. Odkod ta popustljivost nasproti Madžarski?

Prevrat na Španskem? Po zadnjih vesteh je izbruhnil v nekaterih mestih na Španskem prevrat, ki nosi komuni- stični značaj. Ista poročila pravijo, da je Melila že padla. V Madridu je pri- šlo do ostrih izgrediv in političnih ne- mirov. Vlada stoji pred padcem. Neka- teri deli španske vojske so, kakor se po- roča iz Tangera, prešli k upornikom.

Vstaja v Indiji postaja od dne do dne resnejša. Angleška in indijska vla- da se posvetujeta, kako bi se vstaja za- dušila. Afganistan in Perzijska staske- nila pogodbo brez vednosti Anglije, proti čemer je angleška vlada v Kobu- lu protestirala. Perzijska vlada je z angleško finančno komisijo sklenjeno pogodbo razveljavila, s čemer je zad- nja pogodba v Perziji uničena. Južna Perzijska mobilizira. Vstaja v Filipinih se je razširila čez štiri velike province. Domači svečeniški vspodbujajo doma- čine k vstaji. Angleška vlada skuša z vsemi sredstvi, vedno bolj naraščajočo vstajo zaustaviti.

Zanimivosti.

V štirih dneh iz Evrope v Ameriko. — Zemlja šla skozi rep komete. — Straš- na poplava. — Razoroženje. — Naj- mlajši patrijarh. — Pozabljen paša.

Neko veliko nemško podjetje name- nava zgraditi zrakovne Zeppelinove- ga sistema, ki bi prevažali potnike iz Madrida v Buenos-Aires. Potovanje bi trajalo samo štiri dni, kar bi bil vsaka- kor rekord na tem polju.

Zvezdarna Königstuhl pri Heidel- bergu poroča, da je šla zemlja v noči od 8. do 9. avgusta skozi rep nekega ko- meta.

Po strahovitem nalivu dne 11. sept. je narasla reka San Antonio v severo- ameriški državi Texas ter poplavlila mesto San Antonio. Število človeških žrtev znaša nad 1200. Škode je za več milijonov dolarjev.

V znamenju razorožitve se gradijo vedno nova vojna sredstva, ki naj bi jamčila za svetovni mir. V Temzo so te dni spustili nov železni tank, ki ne vo- zi samo po zemlji, temveč tudi po vodi. Poizkus pa ni uspel. Tank se je s 30 častniki vred potopil.

Ko so kronali mezopotamskega kra- lja emira Fesala, je med drugimi bil prisoten tudi patrijarh neke tamoš- nje religije, ki je gotovo najmlajši med vsemi dušnimi pastirji. Steje samo še 12. leto svojega življenja. Zanimivo bi bilo vedeti, koliko ovčie in kozlov sledi njegovi nezmotljivi palici.

Pred kakim poldrugim letom je bil v Parizu umorjen znani diplomat E-

sad-paša. Njegovi sorodniki takrat ni- so dopustili, da bi bil pokopan na ka- kem pariškem pokopališču ter so ga dali shraniti v tozadevnem mestnem skladišču. Dnevna ležarina znaša 1.40 fr. Do danes pa se še ni nihče prijavil, ki bi bil dal truplo tega v društvu di- plomatov tako znanega človeka poko- pati. Zategadelj je tajnik mestnega skladišča izjavil, da ga bo dal na svojo roko pokopati na kateremkoli pariš- kem pokopališču.

Obiskujte obrtno razstavo v Götzovi dvorani!

Dnevna kronika.

— **Mesijo se išče!** Današnja »Jugo- slavija« pravi v članku pod zaglavjem »Učitelj«, da potrebuje slovenski narod Odrešenika, ki ga bo privedel na pravo pot, na kateri bo spoznal, da je Pe- sek res predpoda tega Odrešenika. Če bi kdo vedel za človeka, ki bi bil pripravljen postati slovenski Mesija, naj ga napoti v uredništvo »Jugosla- vije« v Ljubljano, kjer ga bo predpo- doba Anton Pesek krstil in posvetil.

— **Premembo imena** bi priporočali ljubljanski »Jugoslaviji«. Ker ni v bi- stvu nič drugega nego dajbžurnal g. Peska, bi bilo pač najprimernejše, da se prekrsti v »Peskoslavijo«. S tem bi bilo obenem tudi konec varanja naše- ga ubogega ljudstva, ki čita ta »homo- seksualen« list.

— **Maksimiranje mesnih cen.** Ne- davno smo poročali že, da se naši me- sarji prav malo brigajo za maksimalne cene ter prodajajo meso po cenah, kate- re sami določijo. Da pa so še manj pri- krajšani pri neomejenem zaslužku, se poslužujejo še drugih umetnosti. Tako n. pr. kupujejo od kmetov živino po maksimalnih cenah z zagotovilom, da bodo meso razprodajali doma, v resni- ci pa živino potem izvažajo z velikim dobičkom v inozemstvo. Maksimalne cene so torej v veljavi za kmetovalce, mesarji pa si z umetnimi mahinacija- mi že znajo pomagati. Treba bi bilo tu- di v to temo posvetiti s malo ostrej- šo lučjo.

— **Brzojavna in telefonična zveza Beograd-Praga.** Glasom posebne med- našo in češkoslovaško državo sklenjene pogodbe se osnuje med Beogradom in Prago preko Bratislave direktna brzo- javna in telefonična zveza. Z direktnim brzojavnim prometom se prične takoj, s telefonskim pa čim bo izgotovljena žična zveza.

— **Miha Koren,** znani komunistični poslanec, je bil v Trbovljah aretiran. Očitajo mu, da je v zvezi z izginjanjem dinamita v rudnikih in z dosedaj še ne- znanimi storilci, ki so položili neznani peklenjski stroj na cesti Ljubljana-Celja.

— **Za poučevanje na novousta- navljajočih se kmetijsko-nadaljevalnih šolah** so z odliko sposobni sledeči gg. učitelji s štajerskega dela Slovenije: Franc Mratoš, nadučitelj v Pamečah; Venceslav Copic, učitelj v Pišecah; J. Droč, učitelj v Zg. Ponikvi pri Celju; Franc Golež, šolski vodja v Stranica- h pri Konjicah; Jože Jarh, nadučitelj, Sv. Rok ob Sotli; Radovan Mejovšek, nad- učitelj v Orli vasi; Ivan Petrak, učitelj v Braslovcah; Jožef Reichmann, šolski vodja v Sromljah; Robert Senica, nad- učitelj v St. Petru v Savinjski dolini; Tone Stefanciosa, učitelj v Rogatcu; Ciril Vohič, nadučitelj v Sv. Trojici v Slov. Goricah; Mirko Zdolšek, šolski vodja v Letušu; vsi ti so dovršili tečaj na drž. kmetijski šoli na Grmu pri No- vem mestu.

— **Udruženje jugosl. učiteljev** ima svojo glavno letošnjo skupščino mesca oktobra v Zagrebu.

— **Sprememba voznega reda.** Rav- nateljstvo Južne železnice nas obvešča, da vozi mešani vlak štev. 801, ki je vo- zil do sedaj iz Maribora proti Ljubljani ob 12.48, od 15. septembra naprej, iz- vzemši nedelje in praznike, radi šolarjev ob 13.25.

— **Davkoplačevalec.** V smislu čle- na 36. točka 11. začasnega zakona o pro-

računskih dvanajstinah za mesec junij — december 1921 (uraadni list štev. 240) se razglasa, da je odmera občne pridob- nine po prvem poglavju zakona o os- davkih za leto 1921. dovršena in lahko davčni zavezanci vpogledajo odmerni izkaz pri pristojnem davčnem uradu v času od 1. do 15. oktobra 1921. Davko- plačevalec ima pravico vpogledati le njegovo davčno dolžnost zadevajoče predpisne postavke, za druge davko- plačevalce pa le, če se izkaže s kolka prostim pooblastilom, da jih je upravi- čen zastopati v davčnih zadevah. Pred- pis pridobnine onim zavezanecem, ki v 15. dneh po preteku navedenega roka za vpogled odmere ne vložijo priziva ali pritožbe pri davčnem oblastvu v Mari- boru, postane pravnoveljavna, četudi se davčnim zavezanecem ne vroče po- sebnih plačilnih nalogi. Prekoračitev te- ga roka se sme opravičiti samo v pri- merih § 286. z. os. d. Plačilni nalogi v dosedajni obliki se vročajo samo onim davčnim zavezanecem, katerim se prvič odmerja občna pridobnina. Pripomni se, da je rok 30 dni § 1. zakona z dne 19. 3. 1876. drž. zak. št. 28 skrajšan na 15 dni, da pa ostanejo določbe § 2. od- stavka 4. tega zakona še nadalje neiz- premenjene v veljavi in je vsak davko- plačevalec še v naprej upravičen zahtevati, da se mu prijavi podrobna od- mera podlaga.

— **Vprašanje sekvestriranega pre- moženja.** Na Dunaju se vrši prihodnje dni konferenca med zastopniki Jugosla- vije in Avstrije. Nadaljevala se bodo pred nedavnim prekinjena pogajanja o odpravi sekvestrov na posestvih in dru- gih objektih, ki pripadajo avstrijskim dr- žavljanom, a se nahajajo v Jugoslaviji. V razpravo pride tudi vprašanje o zapori na imetju jugoslovanskih državljanov in institucij, ki se nahaja na ozemlju Avstrije.

— **Prepovedan uvoz živine.** Vlada je prepovedala uvoz živine iz Madžarske.

— **Vsem rezervnim častnikom.** Ko- manda mariborskega vojnega okruha razglasa: Na podlagi Ukaza Gospoda Ministra Vojnog i Mornarice F. Dj. broj 45215 z dne 26. avgusta t. l. se po- zivljajo vsi rezervni oficirji bivše av- stro-ogrske, ter črnogorske armade, kateri so že sprejeli v skupno armado Kraljevine Srbov, Hrvatov in Sloven- cev, kakor tudi oni, kateri so prej v srbski vojski služili in kateri imajo svoja stalna bivališča v območju okraj- nih glavarstev Maribor, Ptuj, Ljuto- mer in Konjice, ter sodni okraj Dolnja Lendava, v svrhu polaganja ustmene in pismene prisega na dan 18. sept. 1921. na enodnevno vežbo v vojski h komandi Mariborskog vojnog okruha v Maribor. Prisega se vrši točno ob 8. uri v II. artilerijski podoficirski šoli v Mariboru. Vsak naj prinese seboj svoj pečat, vosek, eno celo polo papirja in peresnik.

Mariborske vesti.

Maribor, 14. septembra.

Mi smo nemčurji! Pri vpisovanju otrok v šolo je te dni pripeljala neka mati svojo hčerko ter lepo po slovensko povedala, da njena hčerka ne zna niti besedice slovensko. Ko ji je nato vpisu- joči organ odvrnil, da se bo otrok lahko kmalu naučil slovensčine, naj le tudi doma govorijo z njim slovensko, saj znajo vsi in so tudi slovenskega rodu. Mu je mati odgovorila samozvestno: »Tega pa ne; mi homo govorili nemško, kakor smo doslej, ker mi smo nemčurji.«! Toda to ni edini slučaj naših Maribor- čanov, ki se prištevajo sami med nem- čurje, tudi več šolskih otrok je na vpra- šanje, kaj so, odgovorilo, da so — nem- čurji. Čuden mentalitet.

M Zakaj ni tobaka? Našo tobakno upravo v Ljubljani prosimo pojasnila, zakaj zalaga mariborske trafikante tako slabo, da večino dni v mesecu nimajo tobaka? Posebno pa manjkajo vedno finejše vrste in egiptovske cigarete, katere se dobi samo po veliki milosti ali pa za verižniške cene po kavarnah. Mislimo, da v naši državi ne bi moglo biti pomanjkanja tobaka in radi tega prosimo slavno upravo, da v bodoče ne zastavlja Maribora tako, kakor ga je doslej.

M Poziv vsem vpokojencem invali- dom in vdovam južne železnice. Pozi- vate se, da se polnoštevilno zberete na

Kakor vam je znano, je ubogo dete umrlo čez par dni, uspavano v zadnji sen z velikim šopkom lilij, katere je hotela slikati in jih je pustila v svoji majhni izbici.

„To je“, je pristavil Desfontaines, „moja prigodba iz Calaisa. Dolgo, dolgo so moje misli plavale med razkošno sliko te mlade in krasne deklice in med filozofijo grofa de Boe, filozofijo ni- čevosti vsega stvarstva. Ni hotela, ni mogla verovati v smrt. Predstavljam si, da še vedno živi in da jo kedaj še ugledam. Zdi se mi, da stvarstvo ni zaboda, temveč harmonija, od katere slišimo le nekoliko razbitih zvokov, ko- jih ne razumemo. Najbrž vodi ljubezen dalje, kakor pa razum. Vkljub temu pa ne obžalujem, da sem vam pripovedo- val to teorijo calaiskega astronoma; po svoji izvirnosti in resnobi je vredna našega razgovora“.

Tudi meni dragi čitatelji, je danes da vam razložim to prigodbo z izleta v nerazumljive večno skrivnostne daljave. Vstvarjanje sveta. Trditev, da ne obstoja nič drugega, kakor nevidljiva vidljivost, je nedvomno zanimiva. Toda za svojo osebo se pridružim mnenju svojega sopotnika in rajše sklepam, da je stvar- stvo resnično, logično, razumno, živeče harmonično in večno v preteklosti tako kakor v bodočnosti.

Prevel Ignatus.

protestnem shodu, dne 18. t. m. ob 14. uri popoldan v Narodnem domu v Mariboru. Protestirali bomo proti temu, zakaj ministrstvo toliko časa zadržuje in ne dovoli južni železnici, da bi izplačala draginske doklade na milostno pokojnino, ker je v to pripravljena, ako to dovoli ministrstvo. Zahtevali bomo, da se nas upošteva v novi službeni pragmatiki tako, kakor naše aktivne kolege, kateri pojdijo šele v pokoj, ker mi nismo plačevali našo pokojnino v zdravi valutni. Obenem pa prosimo, ako je kateri gospod minister oziroma gosp. državni poslanec pripravljen posetiti naš shod, da bo na lastne oči videl največjo revščino. Pridite vsi na shod, stvar je zelo važna.

m Srečke za tombolo, ki jo priredi dne 2. oktobra požarna bramba na Glavnem trgu, se dobe pri vseh tobakarih, pri brivcih in pri požarni brambi sami. Cena 1 dinar. Tombola ima nad 200 krasnih dobikov. Glavni dobiki so razstavljeni v Gosposki ulici v trgovini Ferner. Med zrebanjem svira godba Južne železnice. Po tomboli se vrši v Götzovi dvorani velika veselica z vinsko trgovijo in plesom. Pričakovati je, da bo občinstvo pridno segalo po srečkah ter na ta način podpiralo to občekoristno institucijo.

m Na cesti se je zgrudil. V torek, dne 13. tm. krog 19. ure je pred glavnim kolodvorom onemogel 71-letni vpokojenec Južne železnice Hermann Tremel ter se zgrudil na tla. Pri tem je padel tako nesrečno, da si je zlomil nosnico ter zadobil več odrtin na obrazu. Po straži obveščen rešilni odelek je takoj prihitel na lice mesta, ga obvezal in prepeljal v javno bolnico.

m Tatje koles so razširili svoje poslovanje tudi na Maribor ter v zadnjem času prav pridno — kradejo. Včeraj je zopet izginilo Marko Lahu v gostilni „Pri klavnic“ kolo, vredno 3000 K in Vinkotu Mraku na Aleksandrovi cesti št. 16 kolo, vredno 1600 K. Dozdeva se, da so gotovi „uzmoviči“ omejili svoje „delovanje“ samo na kolesa.

m Večerni koncert se vrši danes v četrtak na lepem vrtu hotela Halbwild. Svira priljubljena Hatja-patja kapela Opozorjamo na oglas.

m Velika kavarna. Danes zvečer koncert prvovrstne salonske godbe prof. Kubička 1253

Slov. nar. gledališče.

Dramatična šola Nar. gledališča v Mariboru. Pouk dramatične šole se vrši danes, v sredo, dne 14. t. m. ob 19. uri (7. uri zvečer) v mali dvorani nar. gledališča (poleg velike dvorane v I. nadstr.).

—————

— Našim prijateljem! Kdor čita naš list, ta ve, da se je iz prvotnih težavnih začetkov že precej izpopolnil in izboljšal. Uredništvo in uprava sta se vedno trudila izpopolniti in izboljšati ga še bolj; če se to v celoti ni zgodilo, so tega krive deloma tehnične težkoče, deloma pa tudi naše čitajoče občinstvo samo, ker je pač stara stvar, da brez sodelovanja uredništva, uprave in čitateljev noben list ne more napredovati, kvečjemu še kak list, ki mu plačuje deficit ta ali ona zasebna blagajna. Pri nas tega ni! Naš list ne podpira nihče, vzdržuje se sam od sebe. Kljub temu pa gre list krepko dalje po začrtani poti, svest si svoje velike naloge, ki jo ima kot edini slovenski dnevnik na ozemlju bivše Štajerske, Koroške in Prekmurja. Tehnične težkoče so nam doslej onemogočale list povečati, sedaj pa se je tudi v tem oziru stvar izboljšala in »Tabor« bo odslej izhajal med tednom po potrebi na 6 straneh, v nedeljo pa stalno na 8 straneh. Kljub temu pa bo ostal tudi v bodoče največji dnevnik v Jugoslaviji. Vsled tega prosimo naše čitatelje, da mu ostanejo tudi v nadalje zvesti, a poleg tega naj poskrbe tudi za to, da se list razširi tudi med one, ki ga doslej ne naročajo. Sveta dolžnost vsakega našega resničnega prijatelja je, da mu pridobiva no-

vihi naročnikov. Na drugi strani pa je tudi dolžnost, da mu pomaga kadarkoli mogoče z dopisi o vseh važnejših dogodkih in o vseh vprašanjih, ki zanimajo javnost. Seveda pa morajo biti ti dopisi dostojni, ker v nedostojno borbo in pavšalno blatenje se naš list ne bo spuščal. Dolžnost naših prijateljev podjetnikov pa je končno tudi, da list podpirajo z inserati, kajti brez inseratov dandanes ne more uspevati noben list. Pri delu za »Tabor«, pa naj se vsakdo zaveda, da bo Maribor postal in da bo s tem naš list postal v celi mariborski oblasti neobhodno potreben, ker bo le on kot dnevnik lahko dovoljno zastopal interese te oblasti. Na delo torej!

UREDNIŠTVO.

—————

Kultura in umetnost.

x Balokovičev koncert. »Slep je, kdor se s petjem ukvarja« — je zapel skoro pred stoletjem Prešeren na račun našega naroda, a kar velja za »petje« v Prešermovem smislu, velja še dandanes za celokupno umetnost sploh. Gorje onim umetnikom, ki so navezani samo na »Kranjce«, h katerim pa ne pripadajo samo oni na Kranjskem, ampak morda še v veliko večji meri oni pri nas v Mariboru. Mi Mariborčani se na raznih shodih in pri kapljih vina radi navdušujemo za to, naj bi postal naš Maribor drugi kulturni center Slovenije; da, najdejo se tudi ljudje, ki hočejo da naj Maribor potisne Ljubljano v kot. Ko pa je treba z dejanjem dokumentirati, da je Maribor res sposoben, da postane drugi kulturni center Slovenije, ali da celo prekosi Ljubljano, tedaj se slavnostni govorniki zaprejo v gostilne ter prepuste borni pešici idealistov, da rešujejo njegovo čast. V gledališču imamo drugo umetnostno razstavo, ki dela vsekakor čast našemu mestu ter kaže, da bi tudi Maribor res lahko postal v tem oziru kaj več, toda — rodoljubi iz doline šentflorjanske si še oddaleč ne zmislijo, da bi se potrudili ter si jo ogledali in s tem omogočili prireditve sličnih razstav tudi v bodoče. Razstava to končala, toda dohodka ne bo niti toliko, da bi se pokrili režijski stroški, kaj še, da bi mladima umetnikoma, ki sta razstavila, preostal le en sam počen groš za nepotrebno nadaljevanje študija na akademiji. Po takem uspehu si bo vsak umetnik v bodoče tisočkrat premislil, predno bo stavil na ogled svoja dela apatičnim Mariborčanom. Potem se bodo pa rodoljubi jezili: Zakaj imajo umetniške razstave vsa mesta, samo naše ne? Sinoči je koncertiral v veliki dvorani Narodnega doma naš ljubljeneec, violinski virtuoz Zlatko Balokovič; na klavirju pa ga je spremljal klavirski virtuoz Ciril Ličar. Balokovič je nastopil s krasnim izborom in res umetniškim programom. Ko je stopil na oder ter se ozrl po dvorani, se je prestrašil praznote in to prestrašenje se je poznalo tudi ob početku njegovih prvih dveh točk. Potem pa se je spomnil, da je v Mariboru in da ne sme biti presenečen, ako se mu ne godi bolje kakor komu drugemu in iz strani njegove vijoline so privreli akordi kakor pri vrve sveča, živa voda iz studenca, se razbegli po dvorani in napolnili vse oči z onim res doživljnim čuvstvom, katerega zamore vzbuditi samo umetnik, kakršen je on. Balokovič smo slišali že večkrat, vendar pa moramo priznati, da je, odkar smo ga slišali zadnjič, zopet izdatno napredoval. To so čutili tudi malostevilni idealisti doline šentflorjanske ter ga za njegovo krasno umetnost nagradili z res pristranim aplavzom. Med njegovim sviranjem so se začuli tu in tam zunanji iz mesta glasovi lajajočega psa, ki so se oprijeli naših duš kakor simbol onega sveta tam zunaj, ki nima duše, da bi jo vsaj za hip povzdignil v jasne nadzemske višave svetega umetniškega občutka, ki ni le po zemlji, po omih nižinah zakajenih in zasmraženih beznic, ki zabavlja čez pezo življenja, ki toži o draginji in ki išče uteho tam — kjer najde še večjo bol; simbol povojne egoistično-materijalistične današnje človeške družbe. In ko je končal umetnik, ko je

legla tema na dvorano, smo šli na cesto s povešeno glavo in bolnim vprašanjem na ustnih: Quo vadis, Maribor? —r.

x Umetnostna razstava Stiplovšek-Vidmar v zgornjih prostorih gledališča je odprta od 9. do 12. ter od 14. do 17. ure dnevno. Maribor je kakor vselej, pokazal tudi z obiskom te razstave, da ima smisel samo za oštarijo, da pa mu je umetnost — španska vas, ki ga čisto nič ne briga. Doslej je razstavo posetilo komaj 300 ljudi in še ti so bili po večini — tujei.

x Glasbene Matice v Mariboru pevski zbor prične zopet z rednimi vajami i. s. za pevce prva vaja v petek dne 16. t. m. in za pevke v ponedeljek dne 19. t. m. vsakokrat ob pol 20. uri. Odbor.

Gospodarstvo.

Notranje državno posojilo in varčevanje.

Blagostanje posameznika, kakor tudi celiga naroda ni samo posledica marljivosti in dela, temveč bolj posledica varčevanja. Dokler je človek zdrav ter lahko dela in si služi, tako dolgo je seveda dobro. Mnogokrat pa se prigodi, da človek pri najboljši volji ne more najti ali pa dobiti dela, ali pa nenadna bolezen ali nezgoda onemogoči vsak zaslužek. Takrat oni, ki živijo brez računa, ki vse kar zaslužijo, sproti zarabi jo in zapravijo, zabredejo mnogokrat v največjo bedo, čestokrat celo krenejo s pota poštenosti ter zabredejo v zločin in pogubo. Nasprotno pa oni, ki štedijo in polagajo na stran, četudi le male vsote, niso nikdar v zadregi. Če jih ravno ne zadene bolezen ali kaka druga nezgoda, jim vendar prihranjeni denar pride vedno prav.

Pred vojno je bil smisel za varčevanje v našem narodu razmeroma večji kakor danes. Prišla je vojna in žnjo draginja in razne druge težkoče, ki so več ali manj ovirale in onemogočile varčevanje. Ker pa je ravno vsled tega padla vrednost denarja, je možnost varčevanja tem večja. Med narodom se nahajajo velikanske količine denarja in če bi si vsak pri zabavi in drugih ne, neobhodno potrebnih užitkih (pijančevanje!) samo malo prihranil ter položil na stran, bi s časom narastla čisto lepa vsota. Če tudi majna vrednost danes ni bogve kaka, vendar bo, ko se prilike malo urede in bo vrednost denarja narastla, predstavljal lep znesek, s katerim se bi lahko že marsikaj nakupilo.

Državno notranje investicijsko posojilo, ki se podpisuje ta mesec pri vseh denarnih zavodih in bankah, nudi za to najlepšo priliko.

Pred vsem je na ta način naložen denar varnejši kakor povsod drugod, ker jamči država s vsem svojim imetjem. Povrh tega je zavarčen z objekti, ki se bodo s tem denarjem zgradili. — K podpisovanju tega posojila pa mora vsakega vzbuditi ugodno obrestovanje. Dočim banke in drugi zavodi obrestujejo naloženi denar po 3, kvečjemu po 4 odstotke, plača država polnih 7 odstotkov, brez vsakršnega odbitka in davka. To so ugodnosti, ki jih ne nudi in ne more nuditi noben drugi zavod. Če pa vlagatelj slučajno ta denar zopet rabi, se mu zopet nudijo ugodnosti, kakor nikjer drugod. Pri vsakem denarnem zavodu lahko svoje posojilo založi (lombardira) ter plača za to samo 6 odst., dočim mu glavnica nosi še nadalje 7 odstotkov.

Kdor koli torej hoče s svojim denarjem racionalno gospodariti in varčevati, naj ne zamudi te ugodne prilike ter podpiše državno posojilo, ker bo s tem pomagal sebi in državi.

Centralna uprava sindikata novčanik zavoda kraljevine Srbov, Hrvátov in Slovencev.

—o—

g Dobava drv za ravnateljstvo državnih železnic v Subotici. Ravnateljstvo državnih železnic v Subotici naznanja, da se bo vršila 30. septembra t. l. druga pismena ofertalna licitacija glede dobave 1000 vagonov drv, ker je prva za dan 31. avgusta t. l. razpisana licitacija ostala brez rezultata. Predmetni razpis je interesanten v pisarni trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani na vpogled.

g Zvišanje železniških pristojbin Nemčiji. Nemško ministrstvo za met je izdalo naredbo, glasom k zvišanju cene na železnici za osebni met s 1. decembrom in za tovorni met pa s 1. novembrom za 30 odst.

g Za železnice na Madžarskem. Madžarski državni proračun za l. 1921 predvideva za železniške investicije vsoto 1.324 milijonov kron.

g Premješčenje Anglo-avstrijske banke. Avstrijska vlada je nam skupščini predložila zakonsko osnovo o premješčenju sedeža Angloavstrijske banke v London.

g Graški vzorčni sejum. Na graškem vzorčnem sejmu bo neka družba iz Feldbacha postavila v 14. popolnoma kompletno družinsko iz najnovejšega, takozvanega »Herak« materijala. Hiša bo vsem obiskovalcem tega sejma na ogled. Po vzgledu večjih sejmov se bo otvorilo na mišču posebno zabavišče, ki bo obiskovalcem razno zabavo in vedrilo. Legitimacije, ki upravičujejo polovično vožnjo po južni železnici tudi v inozemstvu — se dobe pri zastopnikih in pri sejmškem uradu Gradcu, Burggasse 13 za ceno 20 ter se po naročilu pošljejo tudi pošti.

g Marka in borzne mahinacije. (Ra. Grič.) Iz Berlina se javlja, da so oblika dognala, da je veliki padec na borzi zakrivila brezvestna špekulacija. Radi nastale panike je borza prta. (Vest je nesigurno sprejeta.)

g Izraba vodnih sil v Abesiniji. Po steh iz Londona pripravlja angleška konsorcij za izrabo vodnih sil v Abesiniji.

Ne pozabi naročnine

Ernest Eckstein:

Afroditia.

Roman. Prevel Ru an.

(Dalje.)

»Tu sem na tem gričku malo predel ter vas opazoval.«

»Kakšno je zopet oblila rdečica? Čemu se sramuješ?« je rekel Akontij. »Lepše in pametnejše se ne bi mogla ponášati niti kaka Spartanka. mladi človek je od nog do glave svoje ljubezni.«

Nejera ga je pogledala. »Ti to praviš, kakor da se ti zdi razumljivo. Seveda, tudi Nejera že ana ve, da ni več lepa.«

»Baš nasprotno! Ti si krasna!« — »O tem ne bom govoril! Sicer — kam si bil danes tako zamišljen? Pri Kreontovem spomeniku sem te cala, a me nisi niti slišal!«

»Nisem bil razpoložen« — je odgovoril Akontij.

»Nisi bil razpoložen? — V lepem Miletu? Pod tem krasnim nebom? tej pisani, vrveči množici ob pramišču?«

»Da, Nejera! Nisem našel, kar si iskal!«

Pripovedoval ji je to, kako je man iskal pripravi model za svoje duhu že izdelano delo, in da ga to vsem njegovem delu ovira.

Nejera se je zamislila. »Hladne, gospoške lepote, kakor rabi umetnik za kipe bogov, zate so priprave? — Kakšna naj torej devotka, ki bi bila primerna za tvoje delo?«

»Takšna kakor si ti!« je odgovoril Akontij.

Nejera je zopet zardela. »Kakor jaz?? je zajeceljala. »Tako je vendar na tisoče!«

»Niti deset!« je odgovoril Akontij. »A tudi teh deset bi bilo težko najti, še težje dobiti!«

»Kaj mora pravzaprav taka delo?« — »delati, če jo vzameš za model?« — »Nič! Samo minno mora stati, kaj jo namerim!«

Oba sta utihnila.

»Slišiš, Akontij!« je rekla na to Nejera. »Če mi nič težjega, kot to, pot bi lahko tudi jaz to storila. Saj si rekel, da bi bila pripravna za tvoje delo!«

»Res? Bi-li hotela?«

»Zakaj ne, če ti s tem lahko koristim.«

»Pa kaj zahtevaš za to? Znano ti je Nejera, da nisem bogat!«

»Ah, ti me ne razumeš, Akontij!«

»Hočem komu storiti prijaznost, vendar za to ne bom zahtevala plačila!«

V njenih očeh se je zopet zablistalo in pojavile so se one poteze, ki jih je Akontij bil zapazil že včeraj. Dovedalo se mu je, da govore: S to priateljsko uslugo te hočem okovati in prikleniti nase, da me boš nikdar pozabil, da ti je Nejera pomagala. Trepetek je omahoval. Naposled pa je zmagal v njem umetnik, ki hoče dovršiti zasnovano delo.

»Dobro, Nejera,« je rekel prijazno. »Zelo hvaležen ti bom za tvojo uslugo. Kodaj me prvič obiščeš?«

»Če hočeš, takoj! In zdaj je ravno prav. Koronida spi in Laogor tudi. Ni jima treba vedeti, kar sva midva sklenila.«

»Torej pridi! Seboj pripelji tudi psa.«

»Takoj,« je rekla Nejera.

Šla sta ob plotu, dokler ni prišla do mesta, kjer je bilo grmovje bolj redko. Tu je razmaknila veje ter se prerila na drugo stran. Tiho renče je šel za njo pes.

III.

Minilo je nekaj tednov. Mladi umetnik je med tem časom neumorno delal.

Ker je Akontij moral samo še izdelati, a ne več izumiti in vsvarjati — kajti svoje umetniško delo je v duhu že natančno izdelal — mu je slo delo nenavadno hitro izpod rok. Razen neznatne poteze, ki je morala biti malo naivnejša in nežnejša, kakor Nejerina, je ves obraz črto črto sklesal po licu mlade devojke. Cela njena postava je popolnoma odgovarjala temu, kar si je želel in izmislil. Polna, vendar pa le napol razvita in mlada je bila ta »pastirka na povratku« s prepasano haljo, gornje telo smo na pol pokrito, ljubka, rekel bi: idilična. Tudi pes po svoji

vrednosti kot model ni zaostajal za Nejero; njegovo močno, krepko telo se je krasno strinjalo z bujnim glasom devojke.

Kljub temu pa za nestrokovnjaka kip ni imel mnogo sličnosti z Nejero. Neznatna izprememba potez okoli ust je dajala kipu popolnoma drugo fizionomijo, a to tem bolj, kor so se Nejerine poteze s spremljale z njenim razpoloženjem.

(Dalje prih.)

Glavni urednik: Radivoj Rehar.

Odgovorni urednik: Rudolf Ozim.

JAKOB KELC

krojaški atelje moških, damskih in vojaških oblek. Zaloga angleškega sukna. Prvovrstno delo. 1382

MARIBOR, Stolna ulica št. 5.

Znižane cene! Postrežba točna!

Soudeležen na I. obrtni razst., oddel. VI., stojnica 83.

Mizarsko podjetje

IVAN ŠAFARIČ Maribor,

Splavarska ulica šte. 5.

izdeluje pohištvo od najpreprostejših do najfinejših izvedb.

Soudeležen na I. obrtni razstavi v Mariboru, oddel. IV.-V., stojnica 63.

Jožef Pečar

veterinar in izkušen podkovski mojster

se priporoča cenj. občinstvu za vsakovrstno podkovanje konj, kakor tudi za izdelovanje in popravila vsakovrstnih vozov. 1385

Soudeležen na I. obrtni razstavi, oddel. I., stojnica 26.

Stajanko Josip

kolarski mojster

Jugoslovanski trg 3.

Se priporočam p. n. odjemalcem oziroma naročnikom za izdelovanje vsake vrste finih kolesarjev, kakor tudi težkih vozov ter prevzemam popravila in vsa v mojo stroko spadajoča dela. — Za dobro postrežbo jamčim.

Soudeležen na I. obrtni razstavi, odd. I., stoj. 26 in 28.

Franc Kager

pasar in srebrar

Vetrinjska ul. 18 Maribor Kopališka ul. 9

izdeluje vsa v svojo stroko spadajoča dela.

Soudeležen na I. obrtni razstavi, oddel. II., stojnica 43

Ivan Krois

čevljarska obrt

Maribor, Koroška cesta 18

se priporoča za vsakovrstno delo. Pošilja po poštne povzetju. Zahtevajte cenik! Ročna dela iz lastne delavnice. 1394

Ustanovljena leta 1882.

Soudeležen na I. obrtni razst., oddel. VI., stoj. 77.

Henrik Coffou

atelje in delavnica

za dekorativno slikarstvo, slikanje sob, pleskane in lakiranje. 1388

Maribor, Slomškov trg št. 2.

Soudeležen na I. obrtni razst., oddel. II., stoj. 49.

Franc Schell

I. jugoslov. izdelovalnica

blagajn in umetno ključavničarstvo.

Večja zaloga blagajn. 1386

MARIBOR, Koroška cesta št. 31.

Soudeležen na I. obrtni razst., oddel. I., stoj. 19.

Atelje za slikarstvo

Vladimir Vlašič

Priporoča povečave v prvovrstni izradi.

Soudeležen na I. obrtni razstavi v Mariboru, oddel. IV.-V., stojnica 68.

Ljudska knjižnica

Narodni dom, I. nadstr.

posluje ob nedeljah od 1/2 10.—1/2 11. ure in ob četrkih od 1/2 19.—1/2 20. ure

Tapetarski in dekoraterski atelje

Blaž Jagodič

ima razstavljen salonsko garnituro

na I. obrtni razstavi, oddel. IV/V, stojnica šte. 58. * * 1387

VOZNI RED

Južna železnice v kraljevini Srbiji, Hrvaški in Sloveniji.

Veljaven od 1. junija 1921.

Maribor gl. kol.—Ljubljana gl. kol.—Trst.

Os.	Os.	Meš.	Brzvl.	Brzvl.	47	Os.		Os.	Meš.	Brzvl.	Brzvl.	Os.	Os.	Os.
43/513	35/45	801	3	7/507		31/49		42	802	508/8	4	44/32	518/43	50/36
5:30	10:15	12:49	13:58	14:14	16:50	22:10	Maribor gl. kol. X	9:59	14:05	14:27	14:45	16:56	22:17	4:44
6:02	10:47	13:49			17:22	22:42	Pragersko X	9:25	13:02			16:22	21:43	4:08
7:30	12:12	16:17	15:12	15:28	18:51	0:10	Celje 2	7:58	10:45	18:09	18:27	14:55	20:17	2:43
8:18	12:55	17:16			19:34	0:53	Zidanimost X	7:09	9:40			14:03	19:27	1:43
10:41	14:55	20:30	17:01		21:40	8:03	Ljubljana gl. kol. X	5:18	6:40		11:35	12:06	17:35	23:55
11:13	23:40		21:55			12:23	Trst X					5:00		15:20
				18:01			Zagreb juž. kol. X			10:30			16:13	

Maribor gl. kol.—Graz—Wien.

Os.	Os.	Brz.	Os.	Os.	Os.		Os.	Os.	Brz.	Os.	Os.	Os.
70a	72	4	44/32	74	50/36		71	85/45	8	75	31/49	77
6:30	12:41		15:16	19:00	19:15	8:00	7:35	8:40		13:35	14:06	19:32
6:58	13:04		15:48	19:31	19:38	8:31	7:18			13:11	13:43	20:29
			16:40	22:19		11:17		8:08				19:00
			21:45	6:45		19:40		5:37		12:21		16:22
								21:45		7:25		8:05

Maribor gl. kol.—Prevalje—Celovec.

Os.	Os.	Os.		Os.	Os.	Os.		Os.	Os.	Os.		
411-425	413-423	415						412	420-414	424-416		
5:00	15:00	19:48						7:37	12:25	20:45		
5:10	15:08	19:56						7:29	12:17	20:37		
6:58	16:44	21:38						6:01	10:50	19:10		
7:56	17:22	22:16						5:31	10:04	18:05		
11:07	20:59								6:23	14:15		

Maribor gl. kol.—Ptuj—Čakovec—Kotoriba.

Os.	Os.	Os.		Os.	Os.	Os.		Os.	Os.	Os.		
221	223	225						222	224	226		
9:00	16:00	20:50						7:19	11:06	17:39		
9:36	16:36	21:26						6:40	10:27	17:00		
10:17	17:15	22:19						5:26	9:44	16:14		
11:40	18:42	23:37						4:00	8:18	14:47		
12:59	19:55								7:00	13:20		

Zidanimost—Zagreb.

Os.	Brzvl.	Os.	Os.	Brzvl.	Brzvl.	Os.		Os.	Brzvl.	Os.	Brzvl.	Os.	Brzvl.	Os.
4:13	7:47	8:29	14:20		17:25	19:50		8:32	9:57	12:01		18:52	22:51	0:30
6:16		10:40	16:18			22:02		6:21		9:57		16:46		22:26
6:46	9:34	11:13	16:45	18:01	19:12	22:25		5:50	8:06	9:35	10:30	16:13	21:05	21:56

Hotel Halbwidl „Stara pivarna“.

Danes v četrtak ob 19. uri na splošno željo

koncert priljubljen „Hátja-pata“.

Vstop prost. Priznana dobra vina iz Slov. gor. Sveže Götzovo pivo. Izborna kuhinja. 1399

V nedeljo predpoldanski koncert!**Tratner Oton**

slikar, pleskar in črkoslikar

Maribor, Krekova ulica št. 8

Prevzame vsa v to stroko spadajoča dela.

Soudeležan na I. obrtni razstavi v Mariboru, odd. I, stojnica št. 53. 1384

Razglas.

Temeljem sklepa izvanrednega občnega zbora, ki se je vršil v Trstu dne 28. avgusta 1921, se izplačuje počeni s 15. septembrom 1921 kupon št. 15 naših delnic z

Lit. 12.— (dvanajst lir)

od komada kot dividenda za poslovno leto 1920 na blagajnah vseh naših podružnic in pri Banki in štedionih za Primorje, Sušak in njenih podružnicah na Raki in v Bakru.

V svrhu vnovčitve kupona št. 15 za leto 1920 je treba predložiti tudi odgovarjajočo število kupona št. 13 za leto 1918 ter kupona št. 14 za leto 1919, ki se bodo vpotegnili brez nadaljne nagrade, ako se je za iste že plačala akonto dividenda. V kolikor še ni bila izplačana akontacija, se jih bo vnovčilo in sicer one za l. 1918 po K 40.— in one za l. 1919 po Lit. 10.—. 1398

Ravnateljstvo Jadranske banke v Trstu.

Krojaški atelje 1395 5-1

LJUDEVIT ŠETINA**Maribor, Miklošičeva ul. 4**

Soudeležan na I. obrtni razstavi, odd. V, stojnica 80.

Ferdo Rogatsch**Maribor, Frančiškanska ulica 17**

se priporoča za razpošiljanje betonskih ceví, plošč za flake, jaski, korit, stopnic, mejnikov, stebrov za plote. Izdelovanje betonskih izdelkov, kanalizacij ter terasnih in azbestnih podov. 1389

Prodaja stavbenega materiala.

Soudeležan na I. obrtni razstavi, odd. I, stojnica 3.

Mala oznanila.

Agilne akviziterje sprejme pod ugodnimi pogoji anonimna ekspedicija V. V. V. Maribor, Vrbanova ul. 19. 1381 3-1

Traži se više kožarskih stručnih i pomoćnih radnika za stalno mjesto. Oženjeni unapredjeni. Vjekoslav Hlalužan, Varaždin. 1379 3-1

Učiteljica poučuje v francoskem, angleškem, italijanskem in nemškem jeziku. Vprašati dnevno od 11.—13. Miklošičeva ulica št. 4, prilike. 1356 2-2

Mizarska delavnica Franc Edelstein, Krekova ulica 18, izdeluje vsakovrstno opremo za trgovine in pisarne ter izvršuje vsa popravila. Zmerne cene! Solidno delo! 1344 1

Hruškovec in jabolčnik, 35 lit, se odda. Naslov pove uprava. 1338 2-2

Jelka! Specialist za pljučne bolezni dr. Pečnik ordinira v torek in petek od 11. do 12. in od 14. do 16. ure v Mariboru, Razlagova ulica št. 21. Vse druge dni št. Jurij uh juž. žel. 1046

Izvrsten glasovir, dunajski proizvod, se ceno proda. Bros. Tattenbachova ulica št. 25. 1400 2-1

Šolske torbice in nahrbtniki v večji izbiri pri Iv. Kravos, Aleksandrova cesta št. 13. 1353 5-1

Velika izbira sukna, perila,

odej, gotovih oblek, dežnikov, posteljno perje itd. po znižanih cenah se prodaja pri J. TRPIN, Maribor Glavni trg št. 17. 1357 10-3

Vse šolske potrebščine

cenjenim staršem in dijaštvu priporoča

v priznani najboljši kakovosti in najnižjih cenah.

Zlata Brišnik, Maribor

Slovenska ulica 10. 1341 10-4

Veliko skladišče pohištva**Ernest Zelenka****MARIBOR, Šolska ul. št. 5.**

Tapetar in dekorater, oblastveno zapriseženi izvedenec.

Soudeležan na I. obrtni razstavi, odd. IV/V, stojnica 55. 1393

Lastna delavnica!

Lastna delavnica!

Pavel Ledinek, sodar**Maribor, Gozdna ulica št. 6.**

Se priporoča za izdelovanje vseh

vrst sodov in prevzame vsa v njegovo stroko spadajoča popravila.

Cene zmerne! Postrežba točna!

Soudeležan na I. obrtni razstavi odd. I, stojnica št. 10. 1381 2-1

Išče se elektromonterje

vešč in izkušene v izvedbi zračnih napeljav visoke in nizke napetosti za čimprejšnji nastop. Ponudbe s priloženimi prepiši spričeval in zahteve plače se naj pošljejo na Dioničko društvo za elektrotehni. industrijo „Energos“, Osilek 1, Zupanijska ulica broj 57. 1347 3-3

Jos. Martinc

Maribor 625

Galanterijske veletrgovine

Brinjevec

zajamčeno pristen, v sodčkih in steklenicah nudi na debelo

Parna veležganjarna

Robert Diehl, Celje.

1023 12-12

M. Miskovič in M. Ussar**Gregorčičeva ul. 17 Maribor Tržaška cesta 56**

Štabeno in galanterijsko kleparstvo, izdelovanje kovinastih krst, kovinotiskarstvo in inštalacijsko podjetje za vodovode in plinovode ter pokrivanje streh. Prevzema vsako množino naročil.

Soudeležan na I. obrtni razstavi, odd. I, stojnica št. 97.

KNJIGOVEZNIKA**MARIBORSKE TISKARNE D. D.**

KI JE NAJMODERNEJSE UREJENA, SE

PRIPOROČA CENJENEMU OBČINSTVU,

OBLASTVOM IN URADOM. PREVZEMA

VSA V KNJIGOVEŠKO STROKO SPADAJOČA DELA.

IZVRŠBA SOLIDNA! CENE ZMERNE!

Pisarna: Prešernova ulica št. 2.

Telefon interurban št. 241.

Tovarna:

Telefon interurban št. 228.

„Kovina“ Maribor.**Prva jugoslovanska metalurgična industrija d. d. in industrija kablov.**

Kovinski izdelki, cevi, palice, plošče.

Obroči, bakreni, in medeni in cevi brez spon.

Vinogradske brizgalnice raznih sestavov.

Izolirane in gole žice vseh vrst.

Napeljevalni material za elektriko.

Armature iz rumenega litja in stavbeno kovanje.

Pozor kotlarji! Velika zaloga vseh potrebščin. Pozor kotlarji!

Soudeležana na I. obrtni razstavi, odd. I, stojnica št. 25.